

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **Z. V.**, zastoupené Mgr. Lukášem Seibertem, advokátem se sídlem Sokolská třída 1204/8, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20672/14/4S-MSK, ve věci odejmutí příspěvku na živobytí,

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

III. Odměna advokáta **Mgr. Lukáše Seiberta** se určuje částkou **4.719,- Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě do 60ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyni byl odejmut příspěvek na živobytí ode dne 1.8.2014 z důvodu nesplnění své povinnosti oznámit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku.

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě dne 19.12.2014 podala u zdejšího soudu žalobu proti v záhlaví uvedeném rozhodnutí, ve které uvedla, že rozhodnutí považuje za nesprávné z důvodu svého zdravotního stavu, stavu nezaopatřeného dítěte a pro zvýšené stravování. Dále poukázala na své nízké příjmy, na svůj zdravotní stav a na sociální okolnosti, neboť odejmutím dávek je ohrožena na zdraví. Z uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného považuje za nesprávné z důvodu nesprávného právního posouzení a navrhuje, aby jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla zrušena a žalovanému uložena povinnost jí zaplatit náklady řízení pro újmu na zdraví dle úvahy soudu.

[3] Dne 23.2.2015 žalobkyně požádala, aby jí byl pro toto řízení ustanoven právní zástupce. Soud po provedeném řízení žádosti vyhověl a usnesením ze dne 23.3.2015 č.j. 20Ad 84/2014-27 ustanovil zástupce z řad advokátů, jak v záhlaví uvedeno.

[4] Žalovaný k žalobě dne 9.2.2015 zpochybnil důvodnost žaloby, setrval na zákonnosti napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

[5] Žalobkyně nesouhlasila s rozhodnutím věci bez ústního jednání, proto bylo rozhodnuto u jednání dne 21.10.2015.

II.

[6] Napadeným rozhodnutím žalovaný podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 18.9.2014, č.j. 507765/2014/OOI, kterým byl dle ust. § 49 odst. 5, § 61 a § 67 zákona č. 111/2006 Sb., zákona o pomoci v hmotné nouzi (dále jen zphn) odejmut příspěvek na živobytí ode dne 1.8.2014, potvrdil. V odůvodnění žalovaný uvedl, že z úřední evidence bylo zjištěno, že s účinností od 1.6.2014 došlo u odvolatelky ke změně okruhu společně posuzovaných osob, kdy tuto skutečnost neoznámila. Odvolatelce byla zaslána výzva k doložení dokladů, prokazujících nárok na měsíc srpen 2014 a zároveň se měla dostavit k osobnímu jednání s panem V. B. Odvolatelka se dostavila dne 25.8.2014 a uvedla, že nemá co doložit, neboť již požádala o vyloučení pana B. z okruhu společně posuzovaných osob u dávek státní sociální podpory. Byl doložen protokol, ze kterého vyplynulo, že pro dávky státní sociální podpory je pan V. B. nadále společně posuzovanou osobou. Jelikož odvolatelka neosvědčila skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku na živobytí, bylo rozhodnuto příspěvek na živobytí odejmout.

III.

[7] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že dne 23.7.2014 byl proveden úřední záznam oprávněnou úřední osobou o obsahu, že z úřední evidence, a to systému dávek státní sociální podpory, bylo zjištěno, že paní V. Z. má pana V. B. s účinností od 1.7.2014 nahlášeného do okruhu společně posuzovaných osob pro příspěvek na bydlení a s účinností od 1.6.2014 pro přídavek na dítě. Ke dni 22.7.2014 tato skutečnost nebyla zdejšímu referátu nahlášena. Následuje další záznam o obsahu, že dne 25.7.2014 v 9:50 hod. bylo provedeno kontrolní sociální šetření v místě trvalého bydliště jmenované. Ta nebyla zastižena doma a dotazem u sousedů zjištěno, že určitě doma jsou, ale že neotevřou, že v bytě bydlí celkem 3 osoby – paní V., její syn a nějaký muž. Proto byla dne 28.7.2014 vystavena výzva, že dne 12.8.2014 bude provedeno sociální šetření v místě trvalého bydliště za účelem prošetření sociálních a majetkových poměrů (doručeno fikcí dne 11.8.2014). Dne 12.8.2014 proveden opět neúspěšný pokus o provedení sociálního šetření, neboť jmenovaná nebyla zastižena doma. Dne 14.8.2014 s doručením 22.8.2014 zaslána další výzva o obsahu, nechť se dostaví ke správnímu orgánu ve věci změny okruhu společně posuzovaných osob s vyjmenováním dokladů, které má předložit, a to do 8 dnů ode dne oznámení této výzvy. Z protokolu ze dne 25.8.2014 zjištěno, že žalobkyně se dostavila na základě výzvy, ale uvedla, že nemá co doložit, neboť u dávek státní sociální podpory je již žádost o vyloučení pana B. ze společně posuzovaných osob, přičemž tato žádost měla být podána ihned poté, co byl zařazen do okruhu společně posuzovaných osob. Dne 27.8.2014 se žalobkyně opět dostavila ke správnímu orgánu a sdělila, že p. B. se vyhýbá dodání veškerých dokladů, které jí byly zaslány ve výzvě, dále že na dávkách státní sociální podpory je podána žádost o jeho vyloučení. Pan B. k ní nemá žádný vztah a netuší, kde se zdržuje. Předložila vyplněný tiskopis označený jako žádost ze dne 25.8.2014 o vyloučení osoby ze společně posuzovaných osob již s podacím razítkem úřadu práce, ve kterém je uvedeno, že žádá o vyloučení z okruhu společně posuzovaných osob pana V. B. z důvodu - nebydlí tady ani nepřispívá na náklady bytu, a žádá o vyloučení ode dne 1.10.2014. Z referátu státní sociální podpory sděleno, že dne 25.8.2014 byla na podatelnu vložena žádost o vyloučení pana B. z okruhu společně posuzovaných osob a z důvodu neúplnosti a chybějících informací a bez důkazních prostředků bude paní V. vyzvána k doplnění, a proto nemohou sdělit k jakému datu bude pan B. vyloučen. Dne 2.9.2014 správní orgán I. stupně žalobkyni sdělil zahájení správního řízení z moci úřední ve věci odejmutí příspěvku na živobytí. Na základě toho se žalobkyně dne 8.9.2014 dostavila ke správnímu orgánu, kde zopakovala, že již požádala o vyloučení pana B. z okruhu společně posuzovaných osob. Dne 10.9.2014 žalobkyně písemně sdělila, že nesouhlasí s postupem správního orgánu a odkázala na povinnosti společně posuzované osoby vyjádřené v § 49 odst. 3 a 4. V souvislosti s tím tedy zdůraznila, vyzvat společně posuzovanou osobu ke splnění povinnosti. Dne 10.9.2014 podána u správního orgánu žádost o vyloučení pana V. B. ze společně posuzovaných osob z dávek doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí k datu 1.8.2014, a zdůraznila, že žádost byla podána i k vyloučení na státní sociální podpoře ze dne 25.8.2014. Správní orgán I. stupně rozhodl dne 18.9.2014 o odejmutí dávky příspěvku na živobytí ode dne 1.8.2014; rozhodnutí žalobkyni bylo doručeno 25.9.2014 a dne 29.9.2014 podala odvolání

[8] Dále z obsahu soudního spisu sp. zn. 20Ad 83/2014, a tam na č.l. 48 a násl. založena ve fotokopii část spisu Úřadu práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě, oddělení státní sociální podpory, o obsahu, že žalobkyně se dne 4.6.2014 dostavila na referát SSP a v řízení o příspěvek na bydlení do protokolu uvedla, že od června 2014 žije a hospodaří ve společné domácnosti s druhem panem B. a žádá o jeho zařazení do okruhu společně posuzovaných osob; předmětná dávka ve výši 1.966,- Kč měsíčně byla přiznána od 1.7.2014 do 30.6.2015. Dne 25.8.2014 na podatelnu předložila žalobkyně žádost o vyloučení pana B. z okruhu osob společně posuzovaných a v žádosti uvedla, že nebydlí na uvedené adrese ani nepřispívá na náklady bytu od VI. měsíce 2014. Úřad práce ČR rozhodl dne 29.9.2014 tak, že k osobě - V. B., se u příspěvku na bydlení s účinností od 1.10.2014 nepřihlíží jako k osobě společně posuzované.

IV.

[9] Po přezkoumání skutkového a právního stavu v rozsahu ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[10] V ust. § 49 odst. 1 a 2 zákona č. 111/2006 Sb. jsou dány povinnosti žadatele a příjemce dávky pomoci v hmotné nouzi. Podle odst. 5 nesplní-li osoba uvedená v odst. 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odst. 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta. Správní orgán na úseku rozhodující o dávkách v hmotné nouzi, v souzené věci konkrétně příspěvku na živobytí, z úřední povinnosti ze systému dávek státní sociální podpory zjistil, že žalobkyně nahlásila s účinností od 1.7.2014 do okruhu společně posuzovaných osob pro příspěvek na bydlení a od 1.6.2014 pro přídavek na dítě pana V. B. Tuto skutečnost však nenahlásila pro nárok příspěvku na živobytí ze systému pomoci v hmotné nouzi.

[11] Výchozí podmínkou pro nárok na příspěvek na živobytí je skutečnost, že posuzovaná osoba se nachází v hmotné nouzi, tedy, že její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtu přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí. Je tedy nutné nejprve stanovit okruh osob, jejichž příjmy budou posuzovány. Okruh společně posuzovaných osob se stanoví podle zákona o životním a existenčním minimu, pokud zákon o pomoci v hmotné nouzi nestanoví jinak (viz ust. § 2 odst. 1 zphn). Do okruhu společně posuzovaných osob dle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu se posuzují jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které písemně prohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby. Pan B. v bytě žalobkyně o velikosti 1 + 1 byl nhlášen k trvalému pobytu od 4.6.2015 a žalobkyně sama z vlastní iniciativy v řízení o příspěvek na bydlení do protokolu dne 4.6.2014 označila pana B. za svého druha a uvedla, že spolu žijí a hospodaří ve společné domácnosti a žádá o jeho zařazení do okruhu společně posuzovaných osob.

[12] Soud přisvědčil správním orgánům, že nahlásila-li žalobkyně pana V. B. jako osobu společně posuzovanou s účinností od 1.7.2014 pro příspěvek na bydlení, a

s účinností od 1.6.2014 pro přídavek na dítě, pak V. B. rovněž patří do okruhu společně posuzovaných osob pro dávku v hmotné nouzi příspěvek na živobytí a žalobkyně byla povinna tuto změnu nahlásit, jak jí to ukládá ustanovení § 49 zphn. Soud zdůrazňuje, že zákon o pomoci v hmotné nouzi neváže sankci zastavení, snížení nebo dokonce odejmutí dávky jenom na samotné porušení povinnosti nenahlášení změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku do 8 dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti oprávněná osoba dozví, nýbrž k odnětí dávky (zastavení výplaty, zamítnutí dávky) lze přistoupit až za situace, kdy správní orgán splní i svou povinnost, a to, že nejdříve vyzve příjemce dávky k osvědčení takové skutečnosti ve stanovené lhůtě s poučením, že dávka nesplněním povinnosti v určené lhůtě může být, odejmuta, zamítnuta či výplata zastavena. Správní orgán své povinnosti dostal, neboť žalobkyni vyzval dne 14.8.2014 s doručením dne 22.8.2014 k předložení dokladů vztahujících se k panu B. včetně poučení o možnosti odejmutí dávky při nesplnění povinnosti. Žalobkyně, ač se ke správnímu orgánu v dané lhůtě dostavila, konkrétně dne 25.8.2014, požadované doklady nepředložila, naopak uvedla, že nemá co doložit, neboť u dávek státní sociální podpory požádala o jeho vyloučení ze společně posuzovaných osob, přičemž z referátu SSP zjištěno, že žádost o vyloučení p. B. z okruhu posuzovaných osob byla podána téhož dne 25.8.2014 s datem vyloučení k 1.10.2014.

[13] Pokud žalobkyně ve svém podání, soudu doručeném dne 10.10.2015, zpochybnila postup správního orgánu, že tento nevyzval pana B. k osvědčení skutečností k prokázání okruhu společně posuzovaných a zejména, že správní orgán nezohlednil výši jejích výdajů za bydlení, soud k tomu uvádí, že žalobkyně byla příjemkyní předmětné dávky a jako příjemkyně je dle § 49 odst. 2 písm. a) zphn zavázána povinností oznámit změny ve skutečnosti rozhodných pro trvání nároku na dávku, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděla. Osoba společně posuzovaná není účastníkem řízení (srovnej ust. § 68 zphn) a jeho povinnost je v první řadě vázána jen k příjemci dávky, neboť k výzvě příjemce dávky je tato osoba povinna osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku (§ 49 odst. 4 zphn). Jestliže žalobkyně k žádosti správního orgánu k osvědčení skutečností o jejím druhovi reagovala prohlášením, že již podala na dávkách státní sociální podpory žádost o vyloučení pana B. z okruhu posuzovaných osob s dalším uvedením, že neví, kde se pan B. zdržuje, a že k němu nemá žádný vztah, pak soud se zcela ztotožnil s názorem žalovaného správního orgánu, že tento postup považuje ze strany žalobkyně za ryze spekulativní. Žalobkyně ze své vlastní iniciativy dne 4.6.2014 úřadu práce oznámila, že žije od června s druhem panem V. B. ve společné domácnosti v jejím bytě a spolu hospodaří; soud podotýká, že se jedná o byt velikosti 1+1, ve kterém žalobkyně bydlí se svým čtrnáctiletým synem, a proto se zcela logicky nabízí pravdivost tvrzení žalobkyně, že pan B. je druh žalobkyně a společně hospodaří. Teprve v okamžiku, kdy byla správním orgánem informována, že tato skutečnost má vliv i na dávky v hmotné nouzi, popřela, že má druh a požádala na úseku státní sociální podpory o jeho vyloučení z okruhu osob společně posuzovaných k 1.10.2014. Nelze ani přehlédnout to, že žalobkyně neumožnila správnímu orgánu provést sociální šetření v její domácnosti, když dva pokusy správního orgánu byly bezúspěšné. Soud opakovaně zdůrazňuje, že bylo primární povinností žalobkyně, aby ve lhůtě do 8 dnů od okamžiku, kdy pan B. začal bydlet u ní v domácnosti jako druh, což bylo nejpozději do 8 dnů ode dne 4.6.2014, kdy na adrese K. 245, O. byl přihlášen k trvalému pobytu, tuto skutečnost nahlásit na referát

pomoci v hmotné nouzi. Je nesporné, že minimálně v období od 1.6.2014 do 30.9.2014 žalobkyně žila ve společné domácnosti s panem B. Výše skutečných nákladů na bydlení a další výdaje žalobkyně nemohou mít vliv na odnětí dávky z důvodu nesplnění povinnosti žalobkyně ohlásit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku.

[14] Vzhledem ke shora uvedenému soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, že byly splněny podmínky pro odnětí příspěvku na živobytí z důvodu porušení povinností žalobkyní.

[15] Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a v rozsahu žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žaloba byla zamítnuta dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

V.

[16] O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s., podle nichž má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně neměla v řízení úspěch a úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu ze zákona.

[17] Ustanovený právní zástupce požadoval na náhradě nákladů řízení zaplatit částku 4.719,- Kč, sestávající se z odměny za tři úkony právní služby, a to převzetí věci a studium spisu dne 20.10.2015 a účast u jednání dne 21.10.2015, dále třikrát paušál á 300 Kč plus 21 % DPH ze základu daně 3.900,- Kč. Požadovaná částka byla advokátovi přiznána, tedy za tři úkony, a to převzetí věci včetně nahlížení do spisu dne 28.4.2015, nahlížení do spisu přede dnem jednání soudu dne 20.10.2015 a účast u jednání soudu dne 21.10.2015 (§ 9 odst. 2, § 7 bod 3, § 11 odst. 1 písm. b/ a g/ vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění), dále třikrát paušál dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky (3krát 300,- Kč), tj. **900,- Kč**. S ohledem na skutečnost, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, byla částka 3.900,- Kč navýšena o 21 % (**819,-**) na celkovou částku 4.719,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu zdejšího soudu ve lhůtě do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[18] Výrok IV. tohoto rozsudku je odůvodněn ustanovením § 35 odst. 8 věta první za středníkem s.ř.s., dle kterého ustanovenému zástupci hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 21. října 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně